

me a trobar': «—Fins demà a sa mateixa hora; *avine* prest, que ja t'enyor —digué na Catalina», Coloma Rosselló (*Valldemosines*, 17.8f.).

Deriv. negatiu, ja S. XIII. *Desavenir-se*: «car no deu hom cercar a son senyor e a son amic neguna ocasió, per què s'puscan *desavenir* ab ell», Jaume I (Ag., 353); Llull, *Cont.* IV, 315. *Desavenir*.

Substantivat («nomen») el registra Busa-N. però només en el sentit de «convenientia, conventio» i *avenir dels discordans* «compositio»; en el sentit de 'el temps futur' és una imitació semàntica del francès i italià, que es trobà amb raó preferible al castellanisme intolerable *porvenir* i a l'incorrecte *pervindre*, que al capdavall era calc del cast.: no registrat pels diccs. ni en el S. XIX, fou la decisió presa entre la gent de «L'Avenç»: en les *Presons Imag.*, Coromines (1897) escrivia primer *pervindre*, després *avenir*: «Les meves il·lusions més belles, les ànsies d'estimar i d'esser estimat per una dona, les esperances de l'*avenir*, tot tornava; si jeia al llit, amanyagava 'l meu còs ---» (p. 80, cap. *Hores de Sol*); en l'autògraf veiem *pervindre* ratllat (i superposat *avenir* en lletra del mateix temps) en: «després de voler aclarir el misteri de l'*avenir*» (pàgina 209), i ja en el cap. *La Meva Companya*, escrit dalt del Castell (par. 3 i 4).

Igual Maragall: «tot m'era lluny, i jo mateix, resò / del temps passat, i de l'*avent* encara» (*Enric d'Ofterdingen*, O. C. 1960, 641a). Aviat, però, reconegué tothom, i ells mateixos, que s'havia de rependre l'expressió antiga, o almenys, a qui allò costà de dir, emprar *el futur* (també ben acceptable); però tanmateix l'expressió verament catalanesca era *esdevenidor*, que ja usava Verdaguier: «seure en lo ric trono d'or, / y dels heroes que vingan de vostre maridatge / se'n gaudiran los segles de *l'esdevenidor*» en l'*Atl.* de 1867, IV, si bé en la versió definitiva (24d) va eliminar-ho; i fins Robrenyo: «l'altre dia en la muralla, / no sé com s'*esdevingué* / que dos minyons grans renyiren» (*L'Alcalde Sabater*, p. 82): ja consolidat com a verb. Com a substantiu va tornar a circular bastant des de c. 1910, i en avançar el S. XX ha anat guanyant acceptació cada cop més general.

Fins aquí no era més que l'adjectiu *esdevenidor*, -ora, però ja el veiem en Sant Vicent Ferrer («conèixer e saber lo *esdevenidor*», *Serm.* III, 39.18) i en Ausiàs usat per designar substantivament el temps futur: «Tot metge pres càrec de consciència / si lo perill al malalt té secret / --- / Vós, qui sabeu clarament lo meu ésser, / feu-m' ésser cert de l'*esdevenidor*: / yo vull saber què m té cubert Amor, / mon mal e bé, / de fet feu-me conèixer», XLIV, 1f; alg. c. d'això ja hi ha en els *Furs de València*, 1418, però si no m'enganyo és només en ús adverbial («com aquells qui treballen en *esdevenidor*»), amb el qual ja el trobo en un doc. vigatà de 1385: «les gràcies contengudes en los dits capítols e altres gràcies --- que ja han e hauran en *sdevenidor*» presentat pels pagesos de Sta. Eugènia i Vilalleons al duc de Girona (FSolà, *Monogr. Hist. de Puig-l'Agulla*, Vic 1916, p. 27). En el *Tirant* es retroba com a ver substantiu, però només en l'obra de Gal-

ba. I després en el pseudo-Boades i Lacav.

S'assajaren altres substituïts: Maragall va provar fins i tot el *pervenir* («la previsió del *pervenir* sempre ha estat pels homes un do molt preat», O. C., 649d), però això era dolent en cat. (on *pervenir* és 'arribar' i vulgarment es podrà dir per 'arribar-nos, venir-nos de' però mai podia expressar el futur); i ell mateix, deixant-ho córrer, no hi tornà mai més; preferible (i ni tan sols desaconsellable) era escriure *l'esdevenir*, com generalment ho feren ell i el seu amic d'Esquerra: «damunt les runes de l'ahir / brilla admirable *esdevenir*», «el passat i l'*esdevenir*» (*Ofterdingen* I, O. C., 641b; O. C., 654b); «aquesta és la batalla més gran guanyada pels diputats catalans, i n'hem de treure experiències per a l'*esdevenir*», Coromines (conferència de 24-XII-1910). I ja Verdaguier: «Lo Patriarca de Jerusalem --- nos féu participants de ses esperances per l'*esdevenir* d'aquell país», *Diet. de T. Santa* (O. C. Pop., 138.12). «Per temps *devenidor* ---» escrivia un erudit mall., *BSAL*, 1887, 101. *Esdevenidor* subst. m. és el millor de tots.

Altament els testimonis d'*avenir* abunden a l'E. Mj. des dels orígens: «Cel qui à caritat no ret mal per mal; e cels qui estan mal, fa *avenir*», *Hom.*, 2r16: es tracta, doncs, de 'avenir-se, conciliar-se d'acord', amb omisió de *se* segons la regla sintàctica, en construcció factitiva; també en aquest sentit, en un doc. de 1242 de la Conca de Tremp. «no ns en poguem *avenir*» (PPujol, *DocVgUrg.*, 8.17); també en Llull s'*avenien* (*Blanq.* II, 111.16); més extraordinari és que en aquest sentit sigui transitiu per 'reconciliar (altres persones)', *Blanq.* II, 162.20. Estès a la preceptiva poètica, 'coincideixen, consonen (dos mots)', Aversó, *Torc.*, § 194, II, 77.25. «La talla: tessera, ferula; les dos talles *se avenen*: utriusque tesserae ratio constat», «renyar o no *avenir-se* ab los altres: dissidere, discordare, dissentire ab aliis», OPou (*TbPu.*, 135, 170). Més rar és que tingui el sentit d'*esdevenir-se*: «la qual cosa per què s'*avinga*, quant al present no m'o cal dir», fi S. XIV, traduïnt «quid quare contingat, ad praesens vobis recitare subsisto» del *De Amore* d'Andreu Capellà (p. 81).

Avenir-se a una cosa, 'resignar-s'hi': «de llers --- el bergant --- que no s'*avenia* a estar-se de tastar un vas de vi que li oferien --- deia --- que li donguin un tall de llangonissa, que si no el repenria», Coromines (*Gràcies de l'Emp.* XXVII, O. C., 942.21). Observo que a Mall., en lloc de *no se'n sap avenir* del cat. central, diuen «no se'n pot *avenir*» Bunyola, 1963. «Sols los *avinguts* ab lo sastre y'l caçador no s'entenien de feyna», Pons Mass. (*Trascant p. l. S.*, 52). *Benavingut* [-ve-, S. XVII, Pseudo-Boades, 8]. *Malavingut* [Belv.]. Però no menys antic és l'ús en altres accs. *Avenir* en el sentit llatí de 'anar', 'fer cap (a un lloc)' es troba des de Llull fins a Ausiàs (potser ja només poètic en temps d'aquest): «Cant los missatgers foren venguts e hagren recomptat lur missatgeria, lo Leupart *avenc* a son hostal, hon cuydave trobar sa muller, que molt amava», Llull (*Merav.* II, 136); «Per lo camí --- / quasi guiat per les falses ensenyas, / só *avengut* a perillosa riba / ---», Ausiàs, XCVIII, 1c. Sovint es tracta, però,